

Gemeente Harderwijk
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

datum: 1 juli 2026
ons kenmerk: 02430000259151 / 02430000894917
uw brief van: 13 november 2025
uw kenmerk: 20251113 7-IV CU HA VVD CDA GB D66 PvdA GL SGP Motie Stralend Leven
onderwerp: Raadsinformatiebrief reactie op motie 'Stralend Leven'

Geachte heer/mevrouw,

In deze brief informeren we u over het onderzoek van de motie 'Stralend Leven (Ontmoetingsmarkt Senioren)' (d.d. 13 november 2025), waarin de raad het college verzocht heeft om de volgende punten te onderzoeken:

1. te onderzoeken wat de haalbaarheid en meest passende vorm is van dit tweejaarlijkse evenement, samen met inwoners en partners uit het maatschappelijk veld
2. dit onderzoek te richten op frequentie, doel, effect, vorm, organisatie en financiële middelen;
3. te borgen dat de Stralend Leven-dag primair gericht blijft op senioren, met als doel hun vitaliteit, ontmoeting en zelfstandigheid te versterken
4. de raad hierover in de tweede helft van 2026 te informeren, en de uitkomsten mee te nemen in de uitvoeringsagenda 2027–2029.

Haalbaarheid en meest passende vorm

Het college waardeert de aandacht voor de ontmoetingsmarkt senioren 'Stralend Leven' en staat positief tegenover een voortzetting van dit evenement. Tegelijkertijd is het belangrijk om te kijken naar de huidige context. Harderwijk kent een rijk en regulier aanbod van initiatieven dat we onder andere samenbrengen op het nieuwe platform harderwijkvoorelkaar.nl¹ en vanuit de Nota Sociaal Domein ligt er een opdracht ons te richten op duurzame inzet. Een structurele voortzetting van een losse ontmoetingsmarkt vraagt meer van onze maatschappelijke partners en de ambtelijke organisatie qua capaciteit. Om te zorgen dat de uitvoering aansluit bij de doelen uit de Nota Sociaal

¹ Het platform www.harderwijkvoorelkaar.nl is live sinds september 2025

Domein is onderzocht wat een passend vervolg zou kunnen zijn. De uitkomsten van dit onderzoek delen we in deze raadsinformatiebrief.

Verschillende opties verkend

Naar aanleiding van de motie zijn drie opties verkend voor de meest passende vorm en organisatie van een vervolg op de ontmoetingsmarkt voor senioren. Hierover zijn open gesprekken gevoerd met de ouderenbonden, de werkgroep ouderen, betrokkenen bij de werkgroep Stralend Leven ontmoetingsmarkt en de vrijwilligerscoördinator van Zorgdat. Daarnaast is inspiratie opgedaan bij (buur)gemeenten. Hieronder staan de opties kort toegelicht.

1. Ontmoetingsmarkt speciaal voor senioren

Dit scenario betreft een herhaling van het reeds beproefde concept van de eerdere ontmoetingsmarkt, waarbij de focus volledig ligt op de doelgroep senioren. Deze losstaande variant kent echter ook nadelen. Zoals hierboven genoemd is de context veranderd sinds de vorige ontmoetingsmarkt. Daarnaast is een structurele voortzetting als los evenement zeer kostbaar en tijdsintensief, bovendien is er veel overlap met de vrijwilligersmarkt. Geschatte kosten: € 25.000 (tweejaarlijks).

2. De ontmoetingsmarkt verbreden door het te koppelen aan bestaande evenementen en ontwikkelingen

In dit scenario worden elementen van de ontmoetingsmarkt samengevoegd met de bestaande vrijwilligersmarkt en eventuele andere evenementen, zoals de Maand van Burgerschap². Tevens wordt er direct aangesloten bij actuele ontwikkelingen zoals het digitale platform harderwijkvoorelkaar.nl en lopende ketenaanpakken vanuit gezondheid en welzijn. Het grote voordeel hiervan is de synergie voor de deelnemende maatschappelijke partners. Dit concept sluit aan bij de Nota Sociaal Domein, de uitvoeringsagenda en de huidige opdrachten van de maatschappelijke coalitie en partners. Als keerzijde geldt dat het concept van de oorspronkelijke ontmoetingsmarkt niet één-op-één kan worden overgenomen; er moet kritisch opnieuw worden gekeken naar de exacte insteek en profilering om de doelgroep senioren effectief te blijven aanspreken. Geschatte kosten: € 8.000 (jaarlijks).

3. Aanpak op wijkniveau (nabijheid via bijvoorbeeld een wijkkaravaan)

Dit scenario richt zich op een kleinschalige, decentrale benadering waarbij bijvoorbeeld een 'karavaan' langs de verschillende Harderwijkse wijken reist. Het voordeel van deze opzet is nabijheid: het brengt ouderen direct in contact met het specifieke aanbod en de mogelijkheden in hun eigen vertrouwde buurt. Deze fysieke nabijheid is een cruciale succesfactor voor met name de zeer oude en minder mobiele ouderen. Het nadeel is echter dat deze wijkgerichte aanpak voor de maatschappelijke partners erg tijdsintensief is om uit te rollen. Bovendien is het aanbod door de kleinschaligheid per definitie minder 'compleet' dan bij een centraal, stadsbreed evenement. Geschatte kosten: € 30.000 (tweejaarlijks).

² Een maand (rond oktober) waarin meerdere activiteiten georganiseerd worden om inwoners te inspireren, waarderen en verbinden.

Keuze voor het combineren van evenementen is het meest duurzaam

De focus ligt de komende jaren op een duurzame inzet, conform de Nota Sociaal Domein. De keuze voor het combineren van evenementen en aansluiten bij belangrijke ontwikkelingen (zoals de ketenaanpakken en harderwijkvoorelkaar) past hier het beste bij. Ook landelijk zien we dat krachten gebundeld worden in plaats van los georganiseerd. Daarnaast kunnen we, door de markt te combineren, de vraag wegzetten in een opdracht die al bij Zorgdat ligt, in nauwe samenwerking met de andere maatschappelijke organisaties in de stad. Hiermee zorgen we voor een efficiënte en duurzame inbedding in bestaande structuren. De samenvattende tabel van het voorkeursscenario staat in de bijlage van deze brief, de uitgebreidere uitwerking volgt hieronder.

Ideeën over de vorm

In het kader van het brede gemeentelijke gezondheids- en welzijnsbeleid nemen de vitaliteitsmarkt³ en de vrijwilligersmarkt een prominente plek in. De vitaliteitsmarkt heeft als primair doel inwoners – met een focus op senioren – te stimuleren tot een gezonde leefstijl, eigen regie en preventie, onder andere via de ketenaanpak valpreventie vanuit het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de ketenaanpak Volwassenen naar Gezond Gewicht (VnGG). De vrijwilligersmarkt is voor alle inwoners en richt zich op het versterken van de lokale sociale basis door vraag en aanbod binnen het verenigingsleven en maatschappelijke organisaties bij elkaar te brengen. Harderwijk kent (alleen) een jaarlijkse vrijwilligersmarkt⁴.

Het combineren van deze twee evenementen tot één geïntegreerde markt heeft een aantal voordelen:

- Synergie in doelgroep en beleid: Fysieke en sociale vitaliteit gaan hand in hand. Door de markten samen te voegen, stimuleren we inwoners om zowel fysiek als maatschappelijk in beweging te komen. Dit sluit aan bij de overweging in uw motie waarin staat dat senioren 'zelf kunnen halen (vitaliteit) en brengen (vrijwilligerswerk)'.
- Efficiëntie voor lokale partners: Lokale sport-, cultuur- en welzijnsorganisaties zijn op beide markten de belangrijkste standhouders. Een gecombineerd evenement voorkomt 'organisatie-moeheid'. Partners kunnen op één moment zowel nieuwe deelnemers als nieuwe vrijwilligers werven.
- Kosten- en capaciteitsbesparing: Het bundelen van budgetten, communicatie en organisatorische capaciteit leidt tot een efficiëntere inzet van gemeentelijke middelen en een groter bereik.

In de nadere uitwerking bekijken we hoe we de positieve elementen van de Stralend Leven ontmoetingsmarkt kunnen integreren in de vitaliteit- en vrijwilligersmarkt. Denk aan een

³ Veel gemeenten (77%) organiseren jaarlijks een vitaliteitsmarkt, vitaliteitsbijeenkomst of een vergelijkbaar lokaal gezondheidsevenement (Bron: RIVM, Valpreventie in Beweging, monitor valpreventie, stand van zaken ketenaanpak in 2024 en eerste kwartaal 2025). Hiermee kunnen gemeenten onder andere ouderen bereiken en screenen op hun valrisico. Thema's die hieronder vallen zijn: valpreventie, gezond ouder worden, gezonde voeding, zingeving en sociale verbinding.

⁴ De jaarlijkse vrijwilligersmarkt groeit. In 2025 waren 40 organisaties betrokken en kwamen er meer dan 200 bezoekers.

publiekstrekker, bedoeld om de instroom van bezoekers te maximaliseren; aanwezigheid van raadsleden zodat ze met inwoners in gesprek kunnen en zowel een informatiemarkt als een aantal doe-activiteiten om het interactief en leuk te maken. Sommige programmaonderdelen kunnen als vast element terugkomen, zoals een test welk type vrijwilligerswerk passend is en de *smart floor* om mensen te screenen voor de valpreventie, maar de precieze invulling wordt (per jaar) nader bepaald.

Doel en doelgroep

Het hoofddoel van de vitaliteits- en vrijwilligersmarkt is inwoners inspireren en activeren om zelfstandig, gezond en betekenisvol deel uit te maken van de Harderwijkse samenleving.

Nog een belangrijk doel is het versterken van het lokale netwerk. Het evenement biedt een fysiek podium aan onze maatschappelijke partners en sport- en cultuurverenigingen om hun aanbod te presenteren, waardoor zij zowel nieuwe deelnemers als vrijwilligers kunnen werven. Hiermee is het ook een 'tot leven brengen' en versterken van het digitale platform harderwijkvoorelkaar.nl.

Categorieën ouderen⁵

Derde levensfase (globaal 65-80 jaar): Een actieve en zelfstandige periode. Het werkzame leven zit erop, waardoor er ruimte is voor persoonlijke ontwikkeling, hobby's en sociale participatie. Men is over het algemeen nog gezond en mobiel. Het SCP (Sociaal en Cultureel Planbureau) benadrukt het belang van zingeving en persoonlijke ontplooiing in deze fase, zodat ouderen actief betrokken blijven bij de samenleving.

Vierde levensfase (globaal vanaf 75/80 jaar en ouder): In deze fase neemt de fysieke en/of mentale gezondheid af. Het is een periode van toenemende kwetsbaarheid.

Gelaagde markt-opzet (derde levensfase)

Om recht te doen aan zowel het brede karakter van de bestaande vrijwilligersmarkt (jong en oud) als de specifieke opdracht uit de motie om ons te richten op de senioren, kiezen we voor een gelaagde opzet. Het nieuwe vitaliteitsdeel wordt ingericht als een herkenbaar 'Stralend Leven'-plein, specifiek gericht op senioren in de derde levensfase. Deze 'markt-in-een-markt'-structuur voorkomt het imago van een exclusieve seniorenmarkt - wat jongere vrijwilligers zou kunnen afschrikken - terwijl we wel een herkenbaar vitaliteits- en participatie-aanbod voor de Harderwijkse senior borgen.

Aanvullende aanpak oude ouderen (vierde levensfase)

Voor de minder mobiele senioren in de vierde levensfase is een centrale markt minder passend; hun behoefte is meer zorg- en woon-gerelateerd blijkt uit gesprekken met de ouderenbonden. In plaats van een fysieke markt bundelen we de bestaande informatieve sessies en cursussen van lokale partners (onder andere over zorg, mobiliteit, woonvormen en hoe om te gaan met verlies en

⁵ Bron: RIVM <https://www.volksgezondheidtoekomstverkenning.nl/c-vtv/perspectieven/ouderen> en SCP <https://www.scp.nl/publicaties-scp/2025/06/een-leven-lang-ontwikkelen-in-de-derde-levensfase>

vragen over de laatste levensfase). Deze kunnen overzichtelijk digitaal ontsloten worden via het platform harderwijkvoorelkaar.nl onder 'cursusaanbod'.

Effect

Met de realisatie van deze gecombineerde markt beogen we een tweeledig maatschappelijk effect. Enerzijds zetten we hiermee direct in op het vergroten van de lokale samenredzaamheid onder het motto 'inwoners in Harderwijk zijn er voor elkaar'. Het actief bij elkaar brengen van vraag en aanbod rondom vitaliteit en vrijwillige inzet draagt bij aan een gevoel van betekenisgeving en zingeving voor zowel jong als oud. Anderzijds heeft dit geïntegreerde concept een preventieve werking voor onze senioren. Actieve maatschappelijke betrokkenheid houdt inwoners aantoonbaar langer mentaal en fysiek fit. Door vitaliteit en participatie in samenhang te stimuleren, dragen we er concreet aan bij dat senioren langer vitaal, zelfstandig en met een stevig sociaal netwerk thuis kunnen blijven wonen.

Organisatie

De vitaliteit- en vrijwilligersmarkt wordt een verbreding van de jaarlijkse vrijwilligersmarkt. De uitvoering ligt primair bij Zorgdat, via de vrijwilligerscoördinator, in nauwe samenwerking met de andere maatschappelijke organisaties in de stad. De verbreding van de vrijwilligersmarkt wordt opgenomen als actie in de nieuwe uitvoeringsagenda. Het proces en de nieuwe afspraken worden geborgd in de subsidieafspraken met Zorgdat en eventuele andere samenwerkingspartners.

Financiën

Voor de uitbreiding van de vrijwilligersmarkt naar een gecombineerde vitaliteits- en vrijwilligersmarkt is structureel € 8.000 per jaar nodig. We betrekken deze middelen bij het proces van de integrale afweging nieuw beleid rondom het collegeprogramma. Waarna het bij de begroting betrokken wordt.

Globale planning en vervolg

Bij een akkoord over de verbreding van de vrijwilligersmarkt en bijbehorend budget (november 2026) gaat de concrete uitwerking van start. De eerste vitaliteit- en vrijwilligersmarkt vindt naar waarschijnlijkheid plaats in september 2027.

Tot slot

Op deze wijze is het college voornemens invulling te geven aan de motie 'Stralend Leven' passend bij de Nota Sociaal Domein door de nadruk te leggen op mensen in hun kracht zetten (zelfstandigheid versterken en vitaliteit) en omzien naar elkaar (Harderwijkers zijn er voor elkaar, samenredzaamheid). Dit sluit aan bij de motie van de raad.

We gaan ervan uit dat hiermee passend uitvoering is en wordt gegeven aan de door de gemeenteraad ingediende motie. Hiermee stellen we voor de motie 'Stralend Leven (Ontmoetingsmarkt Senioren)' als afgedaan te beschouwen. Indien u vragen heeft over de invulling van deze motie, neem dan gerust contact op met M. Westerveld via 0341 411 911.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Klaassen', with a large, sweeping flourish above it.

de heer C. Klaassen
loco-secretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Joon', with a large, sweeping flourish above it.

de heer J. Joon
burgemeester

Bijlage: Samenvattende tabel van voorkeursscenario

Onderwerp	Uitwerking
Frequentie	Jaarlijks (verbreding van de vrijwilligersmarkt)
Vorm	Een gecombineerde vitaliteits- en vrijwilligersmarkt met: • Interactieve informatiemarkt (koppelen vrijwilligers aan organisaties, maar ook informatief over aanbod) • Jaarlijks wisselend thema met een aantrekkelijke, interactieve publiekstrekker, bedoeld om de instroom van bezoekers te maximaliseren.
Doel	• Inwoners inspireren en activeren om zelfstandig, gezond en betekenisvol deel uit te maken van de Harderwijkse samenleving. • De gecombineerde vitaliteit- en vrijwilligersmarkt is daarnaast een platform voor maatschappelijke organisaties om zich te presenteren en zo samenwerking en betrokkenheid in de stad te vergroten. • Versterken van het platform www.harderwijkvoorelkaar.nl.
Doelgroep	De vrijwilligersmarkt is voor alle inwoners van Harderwijk (jong en oud), hiervan is (leert de praktijk) de grootste doelgroep 'senior'. Het 'Stralend Leven' plein (vitaliteitsdeel) is vooral gericht op ouderen in de derde levensfase (65-80).
Effect	• Meer samenredzaamheid, inwoners in Harderwijk zijn er voor elkaar. Dit draagt bij aan zingeving voor jong en oud. • Actieve betrokkenheid bij de samenleving houdt senioren langer mentaal en fysiek fit. Mensen wonen langer vitaal en zelfstandig thuis.
Organisatie	De uitvoering ligt primair bij Zorgdat, via de vrijwilligerscoördinator van het servicepunt Vrijwilligerswerk, in nauwe samenwerking met de andere maatschappelijke organisaties in de stad.
Financiële middelen	Jaarlijks € 8.000